

3. Úvod do lineární algebry

Zadání:

Důležitou částí studia na přírodovědecké fakultě je podobor matematiky zvaný lineární algebra. Poznatky tohoto oboru jsou základem pro oblasti jako zpracování obrazu, strojové učení nebo návrh mechanických soustav s definovanou stabilitou. Základní úlohou v lineární algebře je nalezení neznámých v soustavě lineárních rovnic. Na hodinách jste byli obeznámeni s přímou a iterační metodou pro řešení soustav lineárních rovnic. Vaším úkolem je vytvořit graf, kde na ose x bude velikost čtvercové matice a na ose y průměrný čas potřebný k nalezení uspokojivého řešení. Cílem je nalézt takovou velikost matice, od které je výhodnější využít iterační metodu.

Řešení:

Mým úkolem bylo porovnat iterační metody s build-in funkcí a následně zjistit, od jaké velikosti matice je vhodné využít daný typ řešení. Jako iterační metodu jsem použil Jacobiho metodu a jako built-in metodu jsem využil funkci `liang.solve()`, kterou obsahuje knihovna `numpy`.

Po importu knihoven jsem vytvořil tři prázdné listy (`list_matrix`, `list_liang`, `list_jacobi`):

- **list_matrix** - slouží k evidování velikosti matic,
- **list_liang** - slouží k evidenci času v built-in funkci,
- **list_jacobi** - slouží k evidenci času Jacobiho metody.

Generátor matic

Můj první úkol byl vytvořit generátor čtvercových matic, které bude následně program řešit a porovnávat jejich časovou náročnost. Při testování programu jsem dlouho uvažoval nad formou tvorby matic (jakými čísly jí mám plnit). Nakonec jsem se rozhodl matici A naplnit čísly v rozmezí 0 až 10 v celém rozsahu. Pro matici b jsem zvolil matici plnou jedniček pomocí funkce `ones()`, která se také nachází v knihovně `numpy`. V generátoru je také implementovaná podmínka pro eliminaci

singulárních matic pomocí podmínky. Pokud byl determinant matice A roven nule, tak došlo ke generaci nové matice.

```
def matice(matice_range,n):
    for w in range(n,matice_range+1):
        n_sloupcu = n
        n_radku = n
        log = True

        while log == True:
            A = np.random.randint(10, size=(n_radku,n_sloupcu))
            b = np.full((n_radku,1),5)

            if np.linalg.det(A) != 0:
                log = False
                print("-----Matice:-----\n", n, "x", n)
                print(A)
                print("Vektor b:\n", b)
                x0 = np.ones(len(A))
                x_jacobi = jacobi(A,b,n_iteraci,x0,dtype=int)

                linalg_starting_time = timeit.default_timer() #zacatek casomiry

                x_linalg = np.linalg.solve(A, b) #build in metoda

                liang_time = 1000*(timeit.default_timer() - linalg_starting_time) #vypocet casu
                list_liang.append(liang_time) #append casu do listu
```

```
        print("LIANG: Time difference :", liang_time, "ms")
        print("Výsledky:")
        print("Jacobi:", x_jacobi)
        print("linalg.solve:", x_linalg)
        print("-----")

        #appending do seznamu
        list_matrix.append(n_radku) #append informaci ohledne velikosti matic

        print("list_liang", list_liang)
        print("list_matrix", list_matrix)

        n+=1
        matice(matice_range,n)
        return

    else:
        log = False
        matice(matice_range,n)
        return
```

Pomocí knihovny time jsem vždy aktivoval timer, po dokončení metody jsem čas začátku odečetl od aktuálního času. Tyto časy jsem následně přidal do seznamů pro následný output.

Následně došlo k zavolání funkce jacobi(), která provedla iterační metodu. Zde rozložíme matici A na tři sub matice:

- D - diagonála matice A.
- L - matice, hodnoty v trojúhelníku pod diagonálou.
- U - matice, hodnoty v trojúhelníku nad diagonálou.

```
def jacobi(A,b,n_iteraci,x0,dtype = int):
    jacobi_starting_time = timeit.default_timer() #casomira jacobi start

    x = x0
    D = np.diag(A)
    L = np.tril(A, k=-1)
    U = np.triu(A, k=1)

    for i in range(n_iteraci):
        x = (b - np.matmul((L + U),x))/D
        print("iterace:",i, "x=",x)

    jacobi_time = 1000*(timeit.default_timer() - jacobi_starting_time)
    list_jacobi.append(jacobi_time) #casomira jacobi end

    print("JACOBI: Time difference :", jacobi_time, "ms")
    print("list_jacobi", list_jacobi)
    return x
```

Následně tyto komponenty vložíme do vzorce, který je ve for cyklu v rozsahu počtu iterací. Po dokončení zase zaznamenáme čas a vložíme ho do listu.

Po úspěšném zaznamenání času daných metod a velikosti matic přichází čas na zaznamenání výsledků do grafu.

Po přidání popisků a legend do spojnicového grafu

```
#OUTPUT
plt.plot(list_matrix, list_jacobi, 'o-r')
plt.legend(['Jacobi Method'])
plt.plot(list_matrix, list_liang, 'o-g')
plt.title('Built-in Method vs Jacobi Iteration Method (25 iterations)')
plt.ylabel('Time (ms)')
plt.xlabel('Matrix size')
plt.legend(['Jacobi Method', 'Liang.solve Method'])
plt.grid()

#zjisteni pruseciku
intersection_index = np.argmin(np.abs(np.array(list_jacobi) - np.array(list_liang)))
intersection_x = list_matrix[intersection_index]
intersection_y = list_jacobi[intersection_index]

#zobrazeni krizku v pruseciku
plt.plot(intersection_x, intersection_y, 'k+', markersize=10)

#nastaveni x axis
plt.xlim(min(list_matrix) - 10, max(list_matrix) + 10)
plt.xticks(np.arange(min(list_matrix), max(list_matrix) + 20, 20))

#nasatveni y axis
plt.ylim(0, max(max(list_jacobi), max(list_liang)) + 10)
plt.yticks(np.arange(0, max(max(list_jacobi), max(list_liang)) + 25, 25))

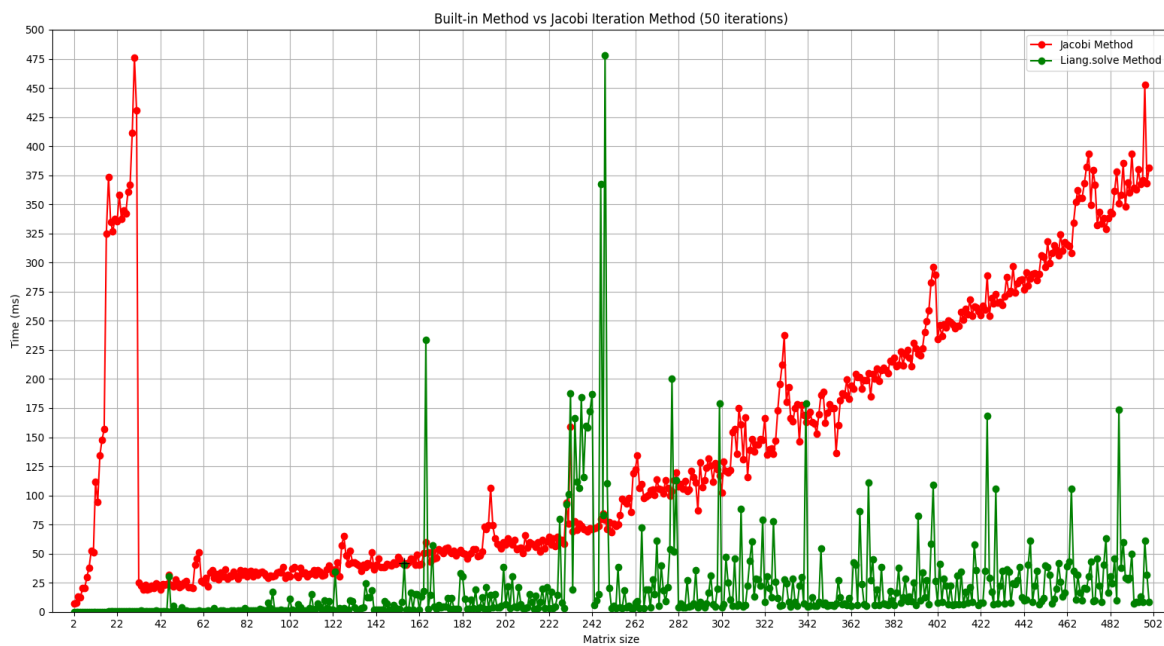
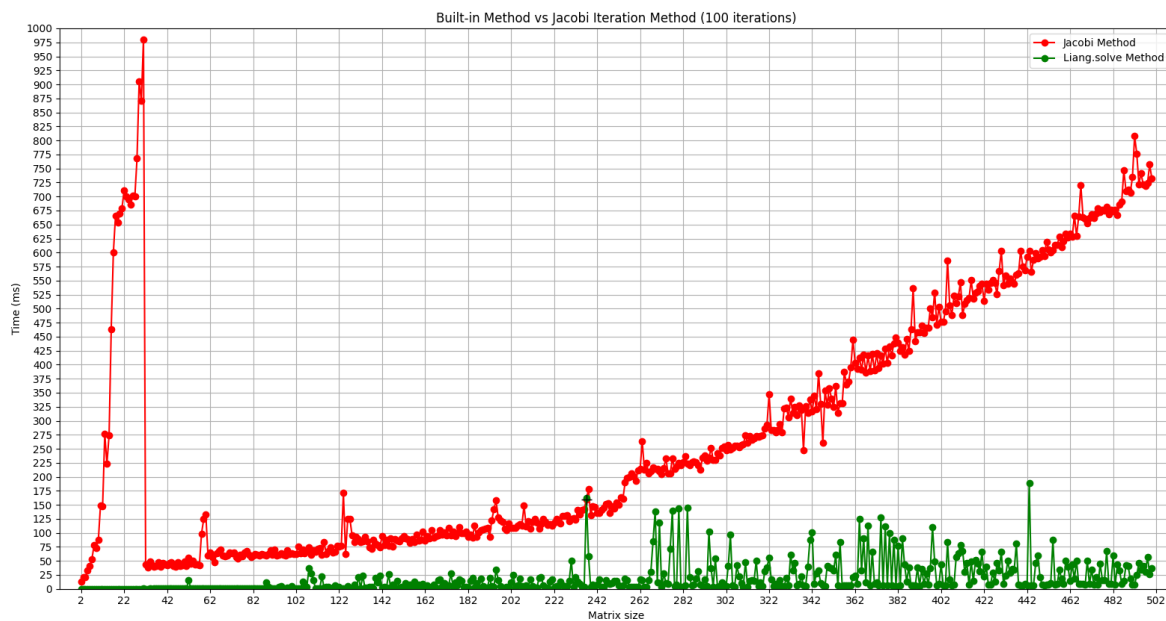
plt.show()
```

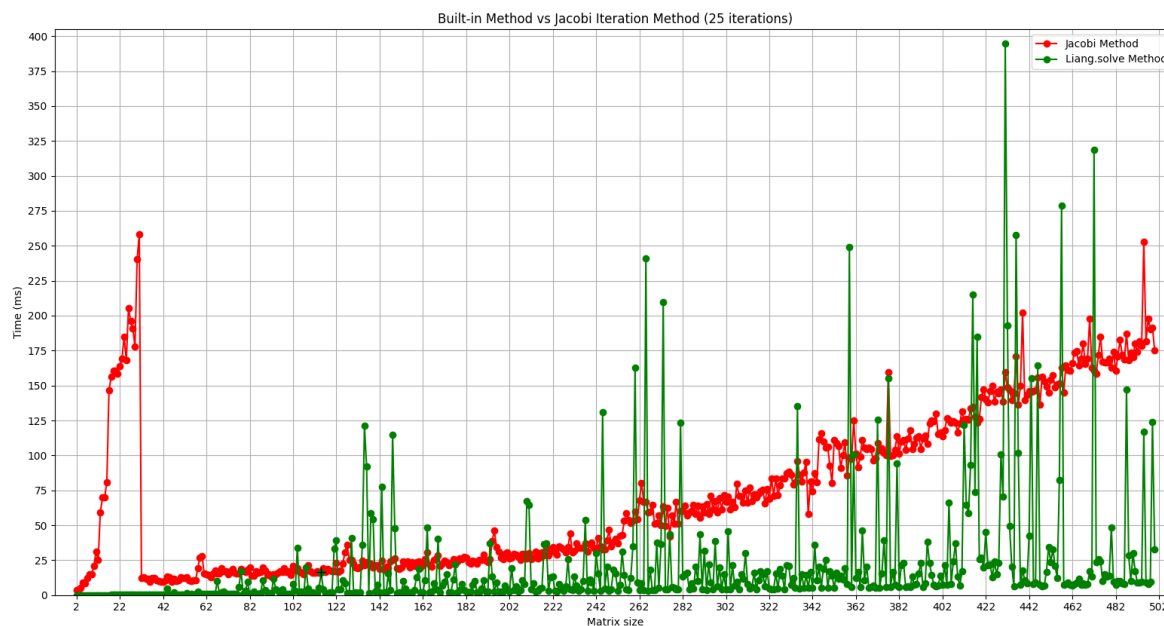
Pro zjištění průsečíku jsem použil funkci `argmin()` z knihovny `numpy`. Tato funkce **chybí sloveso** nejmenší absolutní hodnoty rozdílu mezi prvky seznamů. Tento index následně použiji na zobrazení časového průsečíku na daném rozměru matice.

Následně jsem zformátoval obě osy pro lepší čitelnost grafu. U každého axisu zjistím nejmenší a nejvyšší hodnotu a připočítám k ní polštář hodnot. Následně definuji kroky na daném vektoru `xticks()` a `yticks()`.

Nakonec graf zobrazím pomocí funkce `show()`.

Výsledky

Na závěr bych chtěl říct, že si nejsem rozhodně jist výsledkem celé analýzi. Podle mého názoru mám v programu chybu. Nejspíše se jedná o matematickou chybu. Při generování větších matic mi dochází k podivným výsledným prvkům a hodnoty se daných metod se spíše nepodobají.

ODKAZ NA GITHUB:

https://github.com/Marty808s/ZAKL_LIN_ALG_3

- ve složce GRAPHS jsou i grafy